

Metastatski rak dojk – pogosta vprašanja o napredovalem raku dojk

1. Kateri so stadiji raka dojk?

Rak dojk se deli na pet glavnih stadijev, od 0 do IV.

Stadiji se določajo na podlagi:

Ameriški skupni odbor za raka (AJCC) je razvil zelo razširjen sistem za določanje stadijev raka dojk.

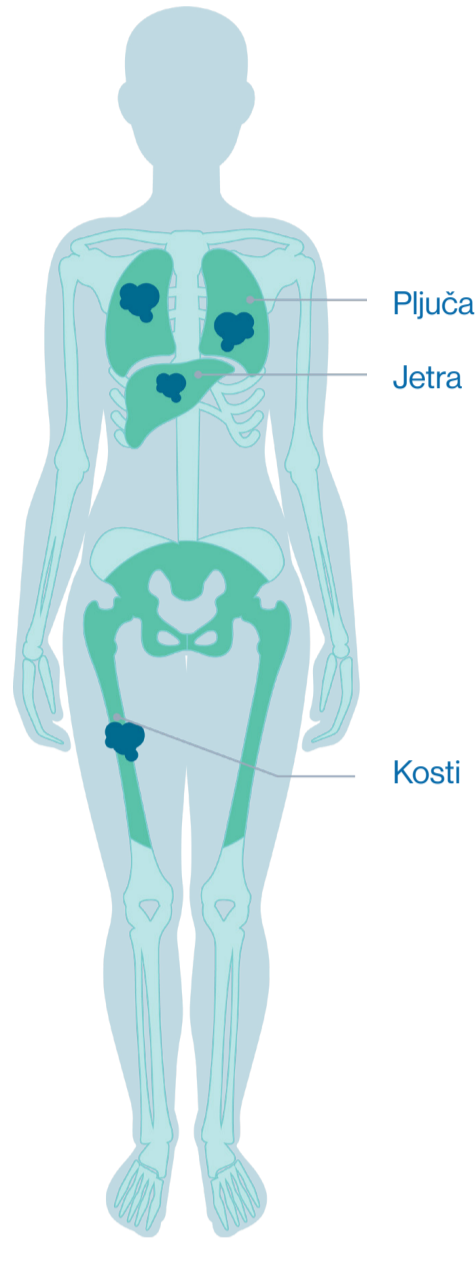
Po tem sistemu predstavljajo stadiji 0–II zgodnjo obliko bolezni.

Napredovali rak dojk vključuje najbolj resna od petih stadijev, torej stadija III in IV.

- **Stadij III** je lokalno napredovali rak dojk. To pomeni, da se je rak razširil na bezgavke in/ali druga tkiva v dojki, toda ne na druge dele telesa.

- **Stadij IV** je metastatski rak dojk. V tem stadiju se je rak razširil na druge dele telesa, kot so jetra, pljuča, kosti, možgani in/ali drugod.

2. Kaj je metastaza in kako nastane?

Metastaza pomeni razširitev raka na druge dele telesa.

Metastaza nastane, ko se rakave celice ločijo od primarnega tumorja in vstopijo v krvni obtok ali limfni sistem (sistem, ki proizvaja, shranjuje in prenaša celice, ki se borijo z okužbami).

Ko se rakave celice širijo in ustvarijo nov tumor v drugem organu, govorimo o **metastatskem tumorju**, katerega celice izvirajo iz originalnega tumorja. To pomeni, na primer, da če se rak dojk razširi v pljuča, metastatskega raka dojk tvorijo rakave celice dojke (in ne celice pljuč).

Najbolj pogoste lokacije metastaze iz trdnih tumorjev raka dojk so **pljuča, kosti** in **jetra**. Rak pa se lahko razširi tudi na druge dele telesa.

Pod mikroskopom so metastatske celice raka dojk videti enako kot rakave celice v dojki, zato se **posvetujte z onkologom**, ki je specializiran za zdravljenje raka dojk, neodvisno od tega, kam se je rak razširil.

3. Kako zdravnik ve, ali je rak primarni ali metastatski tumor?

Da bi določil, ali je tumor **primarni ali metastatski**, patolog pregleda vzorec tumorja. **Splošno so rakave celice videti kot abnormalne različice celic v tkivu, kjer se je rak prvič pojavil. S specializiranimi diagnostičnimi testi patolog pogosto lahko določi, iz kje izvirajo rakave celice.**

Zdravniki lahko določijo primarno lokacijo raka na nekaj načinov. Opazujejo lahko:

- **markerje**, ki so diagnostični indikatorji, da se bolezen lahko razvije, ali
- **antigene**, substance, ki povzročijo določen imunski odziv imunskega sistema.

Metastatski rak je lahko odkrit pred ali istočasno kot primarni tumor ali pa mesece ali leta pozneje. Ko je odkrit nov tumor pri bolniku, ki je bil v preteklosti zdravljen za raka, gre pogosto za metastazo in ne še en primarni tumor.

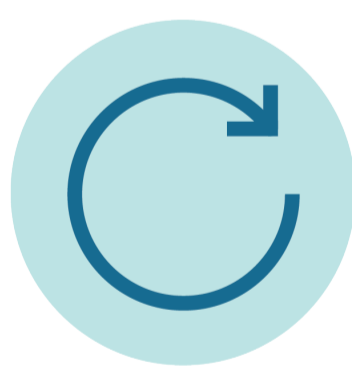
4. Kateri so simptomi metastatskega raka?

Nekatere osebe z metastatskim rakom nimajo simptomov. Njihove metastaze lahko odkrijejo raziskave, ki so opravljene iz drugih razlogov, na primer:

Ko se simptomi pojavijo, sta tip in frekvenca **odvisna od velikosti in lokacije metastaze**. Na primer rak, ki se širi na kosti, bo verjetno povzročil bolečino in kostne zlome. Pomanjkanje sape je lahko znak prizadetosti pljuč.

Včasih je primarni rak odkrit šele takrat, ko metastatski tumor s širjenjem na določen organ v telesu povzroči pojav simptomov.

5. Kaj je recidiv?

Skoraj vsak, ki ima raka, se boji recidiva, torej da se bo nekega dne rak ponovil.

Naštete spletne strani* pomagajo razložiti, kaj se dogaja, ko pride do recidiva, kako se boste verjetno počutili in kako se lahko soočite z izzivom pred sabo.

Soočanje z recidivom raka:

Ameriško združenje klinične onkologije (ASCO)

Ponavljajoči se in metastatski rak dojk: *

Breastcancer.org

Pomembni izrazi

Napredovanje

Izraz uporabimo, ko se rak dojk razširi.

Metastaze

Razširitev raka v druge dele telesa.

Patolog

Zdravnik, ki določi bolezen s preučevanjem celic in tkiv, s pomočjo mikroskopa in laboratorijskih preiskav. Tako določi tudi oblike raka z mutacijami.

Ponovitev

Ponovni pojav raka po zdravljenju in po določenem obdobju, ko rak ni bil zaznan.

Dodatne informacije

Glosar terminologije raka dojk:

Cancer.org

Vodič za razumevanje odločitev o zdravljenju:

Living Beyond Breast Cancer (LBBC)

Status HER2:

Breastcancer.org

Status hormonskih receptorjev:

Breastcancer.org

Metastatski navigator: Vodič za mlade ženske o življenju z metastatskim rakom dojk:

Young Survival Coalition (YSC)

Razumevanje patološkega poročila:

Living Beyond Breast Cancer (LBBC)

Kaj je MBC?

Metastatic Breast Cancer Network (MBCN)

Vaš vodič o sekundarnem raku dojk:

Breast Cancer Now

Viri

Ameriško združenje za boj proti raku:

Ako se določa stadij raka dojk?

<https://www.cancer.org/cancer/breast-cancer/understanding-a-breast-cancer-diagnosis/stages-of-breast-cancer.html>

Ameriško združenje za boj proti raku:

Rak dojk. <https://www.cancer.org/cancer/breast-cancer.html>

* Gornje spletne strani so v lasti tretje stranke. Novartis ne odgovarja za njihove vsebine in uporabnost.